

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

28.05.2025р.

м. Одеса

№ 65/22-рк/к

Комунальне підприємство
«Веселинівський водоканал»

вул. (*«Інформація з обмеженим доступом»*)

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

1. Предмет рекомендацій

- (1) Дії комунального підприємства «Веселинівський водоканал» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з централізованого водопостачання, які полягають в укладенні у 2023-2024 роках та у 2025 році зі споживачами договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, що є діючими, які не відповідають умовам Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (зі змінами).

2. Суб'єкт господарювання, якому надаються рекомендації

- (2) Комунальне підприємство «Веселинівський водоканал» (далі – КП «Веселинівський водоканал») (згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ідентифікаційний код юридичної особи (*«Інформація з обмеженим доступом»*)), місцезнаходження: (*«Інформація з обмеженим доступом»*)).
- (3) Відповідно до відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності КП «Веселинівський водоканал» за кодом КВЕД (*«Інформація з обмеженим доступом»*)).
- (4) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Веселинівський водоканал» є суб'єктом господарювання.

3. Процесуальні дії

- (5) Відповідно до статей 3, 7, 12, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснюється в межах Миколаївської області державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на регіональному ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (6) Відділенням надіслано вимогу про надання інформації КП «Веселинівський водоканал» від 05.02.2025 № 65-02/542є та у відповідь отримано інформацію та документи листами від 24.02.2025 № 45 (вх. № 65-01/604 від 03.03.2025), від 13.03.2025 № 51 (вх. № 65-01/806 від 20.03.2025).

4. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (7) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика) здійснено аналіз та дослідження становища КП «Веселинівський водоканал» на ринку послуги з централізованого водопостачання.

4.1. Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- (8) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1. Суб'єкт господарювання

- (9) Згідно з пунктом 3.4 Методики визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установаження переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (10) Об'єктом аналізу є КП «Веселинівський водоканал» – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуги з централізованого водопостачання.

4.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (11) Об'єктом аналізу є послуга з централізованого водопостачання.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

4.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

- (12) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів

(товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

- (13) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Веселинівський водоканал», є послуга з централізованого водопостачання.
- (14) Відповідно до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

4.2.1.1. Споживчі характеристики

- (15) Відповідно до підпункту 4.2.1 пункту 4.2. Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (16) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» житлово - комунальні послуги – це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (17) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання віднесено до комунальних послуг.
- (18) У відповідності до частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»):
 - централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
- (19) Основною споживчою властивістю послуги з централізованого водопостачання є їх надання суб'єктами господарювання, які мають діючі водопровідні мережі, що їм належать або ними використовуються (експлуатуються).

4.2.1.2. Умови споживання

- (20) Послуга з централізованого водопостачання у відповідності до норм діючого законодавства України надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуг відповідно до статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (21) Таким чином, головною умовою споживання послуги з централізованого водопостачання є укладання договорів між виконавцем та споживачем послуги з централізованого водопостачання.

4.2.1.3. Умови реалізації

- (22) Згідно з пунктом 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з надання послуги централізованого водопостачання підлягає ліцензуванню.
- (23) На підставі ліцензії серія АЕ, № 186455, виданої Миколаївською обласною державною адміністрацією 12.09.2014, КП «Веселинівський водоканал» здійснює господарську діяльність з централізованого водопостачання.
- (24) Послуга з централізованого водопостачання надається із застосуванням певних інженерних мереж та згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.
- (25) КП «Веселинівський водоканал», здійснюючи діяльність з централізованого водопостачання, є суб'єктом природної монополії та віднесено до Зведеного переліку

природних монополій, розміщеного на офіційному сайті Антимонопольного комітету України за посиланням <https://www.amcu.gov.ua> станом на 17.04.2025.

- (26) Відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про житлово – комунальні послуги» договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).

4.2.1.4. Ціна

- (27) Частиною першою статті 10 Закону України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.
- (28) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень.
- (29) Частиною першою статті 10 Закону України «Про житлово – комунальні послуги» передбачено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
- (30) Рішенням виконавчого комітету Веселинівської селищної ради Миколаївської області від 12.01.2021 № 39 «Про затвердження тарифу з централізованого водопостачання для населення, бюджетних та інших організацій по КП «Веселинівський водоканал» затверджено з 01.02.2021 тариф з централізованого водопостачання для КП «Веселинівський водоканал»: для населення смт Веселинове та сіл Веселинівської селищної ради - 37,84 грн. за 1 м³; для бюджетних організацій – 45,00 грн. за 1 м³; для інших організацій - 48,00 грн. 1 м³.
- (31) Рішенням виконавчого комітету Веселинівської селищної ради Вознесенського району Миколаївської області від 19.10.2023 № 220 «Про затвердження тарифу з централізованого водопостачання для населення, бюджетних та інших організацій по КП «Веселинівський водоканал» затверджено з 01.12.2023 тариф з централізованого водопостачання для КП «Веселинівський водоканал»: для населення смт Веселинове та сіл Веселинівської селищної ради - 49,00 грн. за 1 м³; для бюджетних організацій – 56,00 грн. за 1 м³; для інших організацій - 63,00 грн. 1 м³, які є діючими.
- (32) Отже, кінцеві споживачі послуги з централізованого водопостачання не мають можливості впливу на ціну послуги, у тому числі під час врегулювання договірних відносин на послуги, оскільки тарифи на цю послугу затверджує відповідний орган місцевого самоврядування.
- (33) Таким чином, послуга з централізованого водопостачання надається КП «Веселинівський водоканал» на платній основі, а отже є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Веселинівський водоканал».

4.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (34) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»):
- підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення

питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води;

- споживач питної води - юридична або фізична особа, яка використовує питну воду для забезпечення питних фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

- (35) Виробником (виконавцем) послуги з централізованого водопостачання є КП «Веселинівський водоканал».
- (36) Споживачами послуги з централізованого водопостачання є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від КП «Веселинівський водоканал» послугу з централізованого водопостачання.

4.3. Визначення товарних меж ринку.

- (37) Відповідно до пункту 1.3. Методики:
 - товар – це будь – який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
 - товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (38) Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (39) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
 - подібність призначення, споживчих властивостей,
 - умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (40) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (41) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (42) Послуга з централізованого водопостачання за споживчими властивостями, умовами користування, технічними характеристиками тощо не має товарів – замінників.
- (43) Споживач може отримати вказану послугу лише у суб'єкта господарювання, який надає послугу з централізованого водопостачання на визначеній території, де обслуговуються водопровідно-каналізаційні мережі.
- (44) Оскільки послуга з централізованого водопостачання є послугою, яка не має замінників, відтак у споживачів цієї послуги відсутня альтернатива.
- (45) Отже, товарними межами ринку є послуга з централізованого водопостачання.

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринків

- (46) Відповідно до пункту 1.3. Методики територіальні (географічні) межі ринку - територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (47) Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (48) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 №307 (далі – Ліцензійні умови), визначено термінологію, зокрема:
- система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (49) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуги з централізованого водопостачання є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даної послуги є наявність діючих систем централізованого водопостачання.
- (50) Особливістю послуги з централізованого водопостачання є її отримання безпосередньо у суб'єкта господарювання, який провадить цю діяльність за місцем знаходження діючих водопостачальних мереж.
- (51) Згідно з інформацією, наданою КП «Веселинівський водоканал», ним у 2023 – 2024 роках та 2025 році надавалась/надається послуга з централізованого водопостачання в межах території селища Веселинове, сіл Луб'янка, Нововоскресенка, Поріччя, Кремнівка Вознесенського району Миколаївської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які йому належать або ним використовуються (експлуатуються).
- (52) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуги з централізованого водопостачання є територія селища Веселинове, сіл Луб'янка, Нововоскресенка, Поріччя, Кремнівка Вознесенського району Миколаївської області, де розташовані діючі водопровідно-каналізаційні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Веселинівський водоканал».

4.5. Часові межі ринку

- (53) Відповідно до пункту 1.3. Методики часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (54) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між

продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

- (55) Виходячи із положень статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пропозиція та попит на відповідні товари мають існувати протягом певного часу.
- (56) Протягом 2023 - 2024 років та січня-травня 2025 року КП «Веселинівський водоканал» надавало та надає послугу з централізованого водопостачання відповідно до укладених договорів, які є діючими. Відповідно до положень договорів, укладених із фізичними особами, договір укладається строком на п'ять років рік; якщо за місяць до кінця року не надійде заяви однієї із сторін про відмову від договору, договір вважається продовженим на наступний рік. Відповідно до положень договорів, укладених з юридичними особами, договори укладаються в основному строком на один рік; якщо за місяць до кінця року не надійде заяви однієї із сторін про відмову від договору, договір вважається продовженим на наступний рік. Таким чином, договори, які укладені КП «Веселинівський водоканал» починаючи з січня 2023 року, є діючими у 2025 році, зважаючи на їх строк дії та щорічну пролонгацію в передбаченому даними договорами порядку.
- (57) КП «Веселинівський водоканал» залишалось єдиним надавачем послуги з централізованого водопостачання у територіальних (географічних) межах селища Веселинове, сіл Луб'янка, Нововоскресенка, Поріччя, Кремнівка Вознесенського району Миколаївської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які йому належать або ним використовуються (експлуатуються).
- (58) Таким чином, протягом 2023 - 2024 років та січня – травня 2025 року сукупність товарно - грошових відносин між КП «Веселинівський водоканал» та споживачами послуги з централізованого водопостачання в межах території селища Веселинове, сіл Луб'янка, Нововоскресенка, Поріччя, Кремнівка Вознесенського району Миколаївської області не зазнала істотних змін.
- (59) У зв'язку з вищевикладеним, часовими межами даного ринку визначено 2023 - 2024 роки та січень – травень 2025 року.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

- (60) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
- які мають матеріально — технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
 - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
 - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (61) Зважаючи на специфіку послуги з централізованого водопостачання та її технологічну особливість, надання зазначеної послуги можливе лише при наявності спеціального обладнання для організації надання цієї послуги, отримання дозволу на спеціальне водокористування та ліцензії на провадження господарської діяльності з надання послуги з централізованого водопостачання.
- (62) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

- (63) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово – комунальні послуги» виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуги з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання.
- (64) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуги з централізованого водопостачання, а також враховуючи те, що ринок послуги з централізованого водопостачання знаходиться в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.
- (65) З огляду на зазначене, у КП «Веселинівський водоканал» протягом 2023 - 2024 років та січня – травня 2025 року відсутні конкуренти на ринку послуги з централізованого водопостачання в межах території селища Веселинове, сіл Луб'янка, Нововоскресенка, Поріччя, Кременівка Вознесенського району Миколаївської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Веселинівський водоканал».

4.7.Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (66) Згідно з пунктом 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (67) Отже, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок послуги з централізованого водопостачання є: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуги з централізованого водопостачання, а також наявність власних або орендованих мереж, необхідність отримання ліцензії на надання послуги з централізованого водопостачання, отримання спеціального дозволу на водокористування тощо.

4.8. Встановлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (68) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку в нього немає жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (69) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (70) З урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність КП «Веселинівський водоканал», яке є єдиним надавачем послуги з централізованого водопостачання в межах території селища Веселинове, сіл Луб'янка, Нововоскресенка, Поріччя, Кременівка Вознесенського району Миколаївської області, диктувати свої умови при продажу товару є ознакою ринкової влади.
- (71) Ураховуючи вищезазначене, становище КП «Веселинівський водоканал» протягом 2023 - 2024 років та січня - травня 2025 року на ринку послуги з централізованого

водопостачання в територіальних (географічних) межах селища Веселинове, сіл Луб'янка, Нововоскресенка, Поріччя, Кремівка Вознесенського району Миколаївської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Веселинівський водоканал», є таким, що має ознаки монопольного (домінуючого) з часткою 100 %, оскільки КП «Веселинівський водоканал» не мало жодного конкурента на цьому ринку.

5. Нормативно-правове регулювання

- (72) Відносини, що виникають у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг, регулюються Законом України «Про житлово-комунальні послуги».
- (73) Відповідно до пунктів 2, 5, 6, 13 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:
- виконавець комунальної послуги – суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору;
 - житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг;
 - індивідуальний споживач - фізична або юридична особа, яка є власником (співвласником) нерухомого майна, або за згодою власника інша особа, яка користується об'єктом нерухомого майна і отримує житлово-комунальну послугу для власних потреб та з якою або від імені якої укладено відповідний договір про надання житлово-комунальної послуги;
 - споживач житлово-комунальних послуг – індивідуальний або колективний споживач.
- (74) Згідно з частинами першою та третьою статті 2 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» предметом регулювання цього Закону є відносини, що виникають у процесі надання споживачам послуг, зокрема з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (75) У відповідності до частини першої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
- (76) Частиною другою статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. Договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).
- (77) Відповідно до пунктів 1-8 частини третьої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» істотними умовами договору про надання житлово-комунальної послуги є:
- перелік послуг;
 - вимоги до якості послуг;
 - права і обов'язки сторін;
 - відповідальність сторін за порушення договору;
 - ціна послуги;

- порядок оплати послуги;
 - порядок і умови внесення змін до договору, в тому числі щодо ціни послуги;
 - строк дії договору, порядок і умови продовження його дії та розірвання.
- (78) Крім того, відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавець комунальної послуги, який займає монопольне становище на ринку, за наявності у нього технічних можливостей надання комунальної послуги не вправі відмовити в укладенні відповідного договору споживачеві чи іншій особі, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача, якщо інше не передбачено законом.
- (79) Статтями 7, 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначені права і обов'язки споживачів, у тому числі індивідуальних, та відповідно виконавців комунальних послуг.
- (80) Так, відповідно до пункту 1 частини другої статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» індивідуальний споживач зобов'язаний укладати договори про надання житлово-комунальних послуг у порядку і випадках, визначених законом. Відповідно до пункту 2 частини другої статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавець комунальної послуги зобов'язаний готувати та укладати із споживачем договори про надання комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання згідно з типовим договором.
- (81) Відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем, який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг, регулюються Правилами надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Правила), затвердженими Постановою № 690 (зі змінами).
- (82) Постановою № 690 (зі змінами) затверджені такі типові договори:
- типовий індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем;
 - типовий індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без обслуговування внутрішньобудинкових мереж);
 - типовий договір з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
 - типовий договір з колективним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
 - типовий колективний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (83) Пунктом 5 Правил визначено, що послуги надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про житлово-комунальні послуги», та вимогами цих Правил.
- (84) Згідно з пунктом 14 Правил надання послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
- (85) Послуги надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги відповідно до статей 13 і 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

- (86) З пропозицією про укладення договору про надання комунальних послуг або про внесення змін до нього (крім індивідуальних договорів, укладених відповідно до частини п'ятої статті 13 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”) може звернутися будь-яка сторона, надавши письмово другій стороні проект відповідного договору (змін до нього), складений згідно з типовим договором, або шляхом надсилання через Єдину платформу електронного повідомлення з пропозицією укласти електронний договір (офертою) (за наявності електронних кабінетів у споживача та виконавця).
- (87) Індивідуальний договір вважається укладеним із споживачем, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця послуги співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з виконавцем.
- (88) Індивідуальний договір з власником індивідуальних (садибних) житлових будинків вважається укладеним, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця послуг такий власник не вчинив дій щодо відключення (відмови) від комунальної послуги (фактичне виконання робіт із відключення будинку).
- (89) Фактом приєднання споживача до умов індивідуального договору (акцептування договору) є вчинення споживачем будь-яких дій, які свідчать про його бажання укласти договір, зокрема надання виконавцю підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка за надані послуги, факт отримання послуг або надсилання через Єдину платформу електронного повідомлення про прийняття пропозиції укласти електронний договір (акцепт), наданої відповідно до вимог статей 10 та 11 Закону України “Про електронну комерцію” (за наявності електронних кабінетів у споживача та виконавця).
- (90) З огляду на зазначене, згідно з положеннями діючого законодавства надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
- (91) Договори про надання житлово-комунальних послуг повинні відповідати типовим або примірним договорам, форма яких затверджена Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. При цьому саме на виконавця послуг законодавець покладає обов'язок забезпечення підготовки та укладення із споживачем відповідних договорів за законодавчо встановленою формою з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання.

6. Обставини, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

- (92) Згідно з інформацією КП «Веселинівський водоканал» у період 2023-2024 років та у 2025 році:
- кількість укладених договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, які є діючими, становить: 2023 рік – населення - 1872 шт., місцевий бюджет - 9 шт., інші – 74 шт.; 2024 рік – населення - 1875 шт., місцевий бюджет - 9 шт., інші – 76 шт.; 2025 рік – населення - 1876 шт., місцевий бюджет - 9 шт., інші – 76 шт.;
 - кількість споживачів, яким надавалась послуга з централізованого водопостачання становить: 2023 рік – населення – 5670 осіб, місцевий бюджет - 9 шт., інші – 74 шт.; 2024 рік – населення – 5684 осіб, місцевий бюджет - 9 шт., інші – 76 шт.; 2025 рік – населення – 5685 осіб, місцевий бюджет - 9 шт., інші – 76 шт.
- (93) КП «Веселинівський водоканал» надало Відділенню вибірково копії чинних договорів, укладених зі споживачами протягом 2023, 2024 та 2025 років про надання послуги з централізованого водопостачання.

- (94) Відділенням проаналізовано умови договорів, укладених протягом 2023, 2024 та 2025 років КП «Веселинівський водоканал» зі споживачами - фізичними особами про надання послуги з централізованого водопостачання, які є діючими, та встановлено, що вони не відповідають умовам Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого Постановою № 690 (зі змінами).
- (95) Зокрема, Відділенням досліджені умови діючих договорів, укладених протягом 2023, 2024 та 2025 років КП «Веселинівський водоканал» з фізичними особами, що наведені у Таблиці 1.

Таблиця 1

№ з/п	Дата та № договору	Назва договору	Споживач	Адреса споживача
1	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
2	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
3	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
4	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
5	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
6	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
7	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
8	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
9	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
10	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
11	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)

	обмеженим доступом»)		доступом»)	доступом»)
12	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
13	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
14	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
15	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
16	(«Інформація з обмеженим доступом»)	Про надання населенню послуг по водопостачанню	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)

(96) За результатом аналізу договорів, інформація про які наведена у Таблиці 1, встановлено невідповідності їх умов положенням Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого Постановою № 690 (зі змінами).

(97) Порівняльний аналіз вищезазначених договорів викладено у Таблиці 2.

Таблиця 2

Умови Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення	Умови договору в редакції КП «Веселинівський водоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
Порядок надання та вимоги до якості послуг П. 4. Виконавець забезпечує постачання послуг безперервно з гарантованим рівнем безпеки та значенням тиску. П. 5. Послуги надаються споживачеві безперервно, крім перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».	П.1.5. Виконавець надає Споживачеві послуги згідно з затвердженим режимом водопостачання. Пп. 2.1.1 П. 2. Виконавець зобов'язаний надати Споживачеві послуг з водопостачання згідно затвердженим селищною радою режимом.	Встановлення у договорах можливості надання послуги споживачам згідно із затвердженим селищною радою режимом може призвести до порушення з боку виконавця послуги законодавчо визначеного принципу безперервності її надання, що може мати наслідком безпідставне недоотримання споживачем послуги
П. 8. У разі виникнення аварії на зовнішніх інженерних мережах постачання послуг виконавець проводить аварійно-відновні роботи у строк не більше семи діб з моменту виявлення ним	Не передбачено	Відсутність у договорі визначеного строку проведення виконавцем аварійно – відновлювальних робіт

<p>факту аварії або повідомлення споживачем виконавцю про аварію</p>		<p>може призвести до затягування виконавцем на власний розсуд встановлених законодавством строків, в які споживач може бути позбавлений можливості вчасного отримання послуги, що може призвести до ущемлення його інтересів</p>
<p>П. 12. У разі виходу з ладу або втрати вузла комерційного обліку послуги до відновлення його роботи або заміни комерційний облік спожитої послуги здійснюється розрахунково відповідно до Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої наказом Мінрегіону від 22 листопада 2018 р. № 315 (далі - Методика розподілу).</p> <p>П. 13. Початок періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку визначається: за даними електронного архіву в разі отримання з нього інформації щодо дати початку періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку; з дати, наступної за днем останнього періодичного огляду вузла комерційного обліку або зняття його показань в інших випадках.</p> <p>Кінцем періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку є день прийняття на абонентський облік відремонтованого або заміненого вузла комерційного обліку.</p> <p>П. 14. Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою визначається з дня, наступного за днем останнього дистанційного отримання показань, або з дня, наступного за днем останнього зняття його показань (в інших випадках).</p> <p>Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою є дата прийняття на абонентський облік вузла комерційного обліку, встановленого на заміну втраченого.</p> <p>П. 15. На час відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, комерційний облік ведеться розрахунково відповідно до Методики розподілу.</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах визначення порядку ведення комерційного обліку наданої послуги у відповідності до Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої Мінрегіоном, у зв'язку з відсутністю можливості використання даних вузла комерційного обліку спожитих послуг, може призвести до нарахування виконавцем необґрунтованої плати за надану послугу та, відповідно, додаткових фінансових витрат споживачів.</p> <p>Відсутність у договорах механізму визначення періодів початку та закінчення виходу з ладу вузла комерційного обліку, його відсутності, у зв'язку з його втратою, ремонтом, перевіркою може призвести до нарахування виконавцем збільшеної плати за надану послугу та, відповідно, додаткових фінансових витрат споживачів</p>

<p>Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, повіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, визначається з дати, наступної за днем розпломбування вузла комерційного обліку.</p> <p>Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, повіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, є день прийняття на абонентський облік</p>		
<p>П. 16. Зняття показань засобів вимірювальної техніки вузла (вузлів) комерційного обліку виконавцем щомісяця ___ числа з ___ до ___ години в присутності споживача (його представника), крім випадків, коли зняття таких показань здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного зняття показань або _____.</p> <p>(зазначити інший спосіб)</p>	Не передбачено	Відсутність таких умов договору може призвести до неправомірного нарахування плати за фактично не спожитий обсяг послуги
<p>П. 17. У разі відсутності інформації про показання вузла (вузлів) комерційного обліку та/або недопущення споживачем виконавця до вузла (вузлів) комерційного обліку для зняття показань для визначення обсягу послуги, спожитої в будівлі, приймається середньодобове споживання послуг в будівлі протягом попередніх 12 місяців, а у разі відсутності такої інформації - за фактичний час споживання, але не менше 15 днів.</p> <p>Після відновлення надання показань вузлів комерційного обліку виконавець зобов'язаний провести перерахунок із споживачем.</p> <p>Перерахунок із споживачем проводиться у тому розрахунковому періоді, в якому отримано у встановленому порядку інформацію про невідповідність обсягу спожитих послуг, але не більше ніж за 12 розрахункових періодів.</p>	Не передбачено	Відсутність у договорах такої умови Типового договору позбавляє споживача права бути обізнаним щодо встановленого законодавством порядку визначення обсягу послуги, спожитої у будинку, у разі відсутності інформації про показання вузла (вузлів) комерційного обліку та/або недопущення споживачем виконавця до вузла (вузлів) комерційного обліку для зняття показань для визначення обсягу послуги, спожитої у будинку, що може призвести, у разі настання таких випадків, до додаткових фінансових витрат споживачів саме з вини споживача, а не виконавця
<p>Ціна та порядок оплати послуги, порядок та умови внесення змін до договору</p> <p>П. 19. Споживач вносить однією сумою</p>	Не передбачено	Відсутність у договорі положень Типового договору щодо складових плати за послугу та

<p>плату виконавцю за послуги, що розраховується виходячи з розміру затверджених тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та обсягу спожитих послуг, визначеного відповідно до Правил надання послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 5 липня 2019 р. № 690 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 63, ст. 2194), - в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 р. № 85, та Методики розподілу.</p> <p>У разі коли споживач є власником (користувачем) приміщення у будівлі, а розподіл спожитих послуг здійснюється виконавцем, такому споживачу нараховується плата за абонентське обслуговування в розмірі, визначеному виконавцем, але не вище граничного розміру, визначеного Кабінетом Міністрів України, інформація про яку розміщується на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або веб-сайті виконавця _____.</p> <p>(посилання на веб-сторінку)</p>		<p>інформації про нормативно-правові акти, на підставі яких розраховується плата за послугу, позбавляє споживача права бути обізнаним щодо цих складових, може призвести до нарахування необгрунтованої плати за надання послуги, додаткових фінансових витрат споживачів та призвести до порушення права споживача на внесення плати виконавцю за послугу, розраховану згідно з діючим законодавством</p>
<p>П. 20. У разі прийняття уповноваженим органом рішення про зміну цін/тарифів на послугу з централізованого водопостачання та/або на послугу з централізованого водовідведення виконавець у строк, що не перевищує 15 днів з дати введення її у дію, повідомляє про це споживачу з посиланням на рішення відповідного органу.</p> <p>У разі зміни зазначених тарифів протягом строку дії цього договору новий розмір тарифів застосовується з моменту його введення в дію без внесення сторонами додаткових змін до цього договору. Виконавець зобов'язаний забезпечити їх оприлюднення на офіційному веб-сайті</p>	<p>Пп. 2.1.3. П.2.1. Виконавець зобов'язаний надавати Споживачеві інформацію через засоби масової інформації про зміну режиму надання послуг, нормативи їх споживання, тарифи на них, про відключення в разі аварійних робіт</p>	<p>Відсутність законодавчо встановлених строків повідомлення споживача про зміну тарифів на послугу позбавляє його права бути обізнаним щодо всіх змін тарифів на послугу, а також може призвести до неправомірного нарахування споживачу плати за послугу</p>
<p>П. 22. Виконавець формує та надає споживачу рахунок на оплату спожитих послуг не пізніше ніж за десять днів до граничного строку внесення плати за спожиту послугу.</p> <p>Рахунок надається на паперовому носії. На вимогу або за згодою споживача рахунок може надаватися в електронній формі, у тому числі за допомогою</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах умов щодо отримання рахунків на оплату за надану послугу у встановлений законодавством строк порушує права споживачів на ознайомлення зі всіма</p>

<p>доступу до електронних систем обліку розрахунків споживачів.</p>		<p>складовими плати за послугу та може призвести до неправомірного її нарахування, а відтак до додаткових фінансових витрат споживачів</p>
<p>П. 26. Плата за послугу не нараховується за час перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах такої умови може призвести до ущемлення інтересів споживача в частині неправомірного нарахування додаткової плати за надану послугу, без врахування часу законодавчо визначених перерв</p>
<p>Права і обов’язки сторін П. 27. Споживач має право: 3) на відшкодування збитків, завданих його майну, шкоди, заподіяної його життю або здоров’ю внаслідок неналежного надання або ненадання послуг та незаконного проникнення в належне йому житло (інший об’єкт нерухомого майна); 4) на усунення протягом строку, встановленого договором або законодавством, виявлених недоліків у наданні послуг; 5) на зменшення у встановленому законодавством порядку розміру плати за послугу у разі їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості; 6) отримувати від виконавця штраф у розмірі, визначеному договором, за перевищення нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт; 8) складати та підписувати акти-претензії у зв’язку з порушенням порядку надання послуг, зміною їх споживчих властивостей та перевищенням строків проведення аварійно-відновних робіт; 9) без додаткової оплати отримувати інформацію про проведені виконавцем нарахування (з розподілом за періодами та видами нарахувань) та отримані від споживача платежі; 10) розірвання договору про надання послуг за умови попередження про це виконавця не менш як за два місяці до дати розірвання договору та допуску виконавця для здійснення технічного припинення надання послуг; 11) отримувати без додаткової оплати від виконавця детальний розрахунок обсягу</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах таких законодавчо встановлених прав споживача послуги може призвести до звуження кола прав споживачів та обмеження способів захисту їх порушених прав з боку виконавця послуги</p>

<p>спожитих послуг між споживачами багатоквартирного будинку (для власників (користувачів) приміщення у будівлі);</p> <p>12) звертатися до суду в разі порушення виконавцем умов договору</p>		
<p>П. 30. Виконавець зобов'язаний:</p> <p>1) надавати споживачу послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення відповідно до умов договору;</p> <p>2) вживати заходів до забезпечення питною водою у разі порушення функціонування систем централізованого водопостачання та водовідведення (аварійні ситуації);</p> <p>3) вирішувати питання, пов'язані з порушенням функціонування систем централізованого водопостачання та водовідведення (аварійні ситуації), відповідно до плану оперативних дій із забезпечення споживачів питною водою у відповідному населеному пункті (районі);</p> <p>4) відшкодувати збитки, завдані споживачу внаслідок порушення вимог законодавства у сфері питної води, питного водопостачання та централізованого водовідведення, що сталося з його вини;</p> <p>5) забезпечувати своєчасність надання, безперервність і відповідну якість послуг згідно із законодавством та умовами договору, зокрема шляхом створення системи управління якістю відповідно до національних або міжнародних стандартів;</p> <p>6) без додаткової оплати надавати споживачу в установленому законодавством порядку необхідну інформацію про ціни/тарифи, загальну вартість місячного платежу, структуру цін/тарифів, норми споживання, порядок надання послуг, їх споживчі властивості, а також іншу інформацію, передбачену законодавством;</p> <p>7) у міжопалювальний період проводити підготовку об'єктів житлово-комунального господарства до експлуатації в осінньо-зимовий період;</p> <p>8) розглядати у визначений законодавством строк претензії та скарги споживача і проводити відповідні перерахунки розміру плати за послуги в разі їх ненадання, надання не в повному обсязі, несвоєчасно або неналежної якості, а також в інших випадках, визначених договором;</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах таких законодавчо встановлених зобов'язань виконавця може призвести до зменшення обсягів зобов'язань виконавця та обмеження прав споживачів, що впливають із таких зобов'язань виконавця; зменшення способів захисту їх порушених прав з боку виконавця; позбавлення споживача, у передбачених законодавством випадках, прав на відшкодування завданих збитків</p>

<p>9) вживати заходів до ліквідації аварій, усунення порушень якості послуг, що сталися з вини виконавця або на об'єктах, що забезпечують надання послуг та перебувають у його власності (користуванні), у строк, встановлений договором, але не більше семи діб;</p> <p>10) виплачувати споживачу штраф за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт на об'єктах, що забезпечують надання послуг та перебувають у його власності (користуванні), у розмірі, визначеному договором;</p> <p>11) своєчасно реагувати на виклики споживача, підписувати акти-претензії, вести облік вимог (претензій) споживача у зв'язку з порушенням порядку надання послуг;</p> <p>12) своєчасно та за власний рахунок проводити роботи з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з наданням послуг, що виникли з його вини;</p> <p>13) інформувати споживачів про намір зміни цін/тарифів на послуги відповідно до законодавства;</p> <p>14) відшкодовувати збитки, завдані майну, шкоду, заподіяну життю або здоров'ю споживача внаслідок неналежного надання або ненадання послуги та незаконного проникнення в належну йому будівлю (приміщення у будівлі);</p> <p>15) контролювати дотримання установлених міжповітряних інтервалів для засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузлів комерційного обліку;</p> <p>16) прибути на виклик споживача для перевірки якості надання послуги у строк не пізніше ніж протягом однієї доби з моменту отримання відповідного повідомлення споживача;</p> <p>17) самостійно протягом місяця, що настає за розрахунковим періодом, здійснювати перерахунок вартості послуг за весь період їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості відповідно до порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України, а також сплачувати споживачеві неустойку (штраф) у розмірі 0,01 відсотка середньодобової вартості споживання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначеної за попередні</p>		
--	--	--

<p>12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менш як 12 - за фактичний час споживання послуг), за кожен день ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі або неналежної якості (за виключенням нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт або періоду, протягом якого відбувалися ліквідація або усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням послуг, що виникли з вини споживача).</p>		
<p>Відповідальність сторін за порушення умов договору</p> <p>П. 31. Сторони несуть відповідальність за невиконання умов цього договору відповідно до цього договору або закону.</p> <p>П. 32. У разі несвоєчасного здійснення платежів споживач зобов'язаний сплатити пеню в розмірі _____ гривень, але не більше 0,01 відсотка суми боргу за кожний день прострочення. Загальний розмір сплаченої пені не може перевищувати 100 відсотків загальної суми боргу.</p> <p>Нарахування пені починається з першого робочого дня, що настає за останнім днем граничного строку внесення плати за послугу.</p> <p>Для споживача, що є власником індивідуального (садибного) житлового будинку, пеня не нараховується за умови наявності заборгованості держави за надані населенню пільги та житлові субсидії та/або наявності у споживача заборгованості з оплати праці, підтвердженої належним чином.</p> <p>П. 33. У разі ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі або неналежної якості виконавець зобов'язаний самостійно протягом місяця, що настає за розрахунковим періодом, здійснити перерахунок вартості послуг за весь період їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості відповідно до порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України, а також сплатити споживачу неустойку (штраф) у розмірі 0,01 відсотка вартості середньодобового споживання послуги, визначеної за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менш як 12 - за фактичний час споживання послуги, але не менше 15 днів), за кожен день ненадання послуг, надання їх не в</p>	<p>5. Відповідальність сторін</p> <p>Сторони несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання зобов'язань по даному Договору згідно діючого законодавства України.</p>	<p>Відсутність положень Типового договору в щодо визначеного розміру пені, яка сплачується споживачем у разі несвоєчасного здійснення ним платежів, порядку нарахування пені; розміру неустойки (штрафу), яка сплачується виконавцем у разі ненадання послуги, надання не в повному обсязі або неналежної якості позбавляє споживача права бути повною мірою обізнаним із встановленими законодавством видами відповідальності за порушення умов договору, що може призвести до зменшення обсягів відповідальності для виконавця, недоотримання споживачем коштів у разі ненадання послуги, надання її не в повному обсязі або неналежної якості</p>

повному обсязі або неналежної якості (крім нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт або періоду, протягом якого відбувалися ліквідація або усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням послуг, що виникли з вини споживача).		
<p>П. 34. Виконавець має право обмежити (припинити) надання послуг споживачу в разі непогашення в повному обсязі заборгованості за спожиті послуги протягом 30 днів з дня отримання споживачем попередження від виконавця. Попередження надсилається споживачу рекомендованим листом (з повідомленням про вручення) та за допомогою електронних систем розрахунків споживача (за наявності) або _____.</p> <p>(вказати спосіб)</p> <p>П. 35. Обмеження (припинення) надання послуги здійснюється виконавцем відповідно до частини четвертої статті 26 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.</p> <p>П. 36. Постачання послуг у разі їх обмеження (припинення) відновлюється в повному обсязі протягом наступного дня з дати повного погашення заборгованості за фактично спожиті послуги чи з дати укладення угоди про реструктуризацію такої заборгованості.</p>	Не передбачено	<p>Відсутність таких положень Типового договору позбавляє споживача права бути обізнаним із встановленими законодавством вимогами щодо обмеження (припинення) надання послуги споживачу, способів та строку надіслання споживачу попередження від виконавця та строку, протягом якого після отримання споживачем такого попередження здійснюється виконавцем обмеження (припинення) надання послуги, що може мати наслідком позбавлення можливості споживача скористатись 30 – денним строком для погашення заборгованості та отримувати послугу без її припинення чи обмеження, а також надає можливість виконавцю послуги обмежувати (припиняти) надання послуги раніше від встановленого законодавством строку.</p> <p>Відсутність у зазначених договорах умов Типового договору щодо строку відновлення обмеження (припинення) послуги у разі укладення угоди про реструктуризацію заборгованості може надавати можливість виконавцю послуги затримувати відновлення послуги споживачу.</p>
Не передбачено та не відповідає	П. 2.3. Споживач	Відповідно до частини 3

законодавству	<p>зобов'язаний: Пп. 2.3.17. Встановлення лічильника проводиться тільки Виконавцем після 100% оплати.</p>	<p>статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання оператор зовнішніх інженерних мереж не менш як за два місяці до встановлення вузлів комерційного обліку повідомляє власників (співвласників) будівлі про намір встановити такий вузол та вартість такого встановлення. Порядок такого інформування визначається Кабінетом Міністрів України.</p> <p>Власник (співвласники) будівлі протягом двох місяців з дня отримання такого повідомлення має право повідомити оператору зовнішніх інженерних мереж (за своїм вибором) про:</p> <p>згоду на встановлення вузла комерційного обліку на запропонованих оператором зовнішніх інженерних мереж умовах;</p> <p>намір самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного обліку у встановленому законодавством порядку.</p> <p>У разі якщо протягом двох місяців з дати отримання повідомлення власник (співвласники) не надав згоду на встановлення вузла комерційного обліку на запропонованих оператором зовнішніх інженерних мереж умовах або не повідомив оператора зовнішніх інженерних мереж про намір самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного</p>
---------------	---	---

		<p>обліку у встановленому законодавством порядку, а також у разі якщо власник (співвласники) повідомив про намір самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного обліку у встановленому законодавством порядку, але не зробив цього протягом чотирьох місяців з дати повідомлення оператором про намір встановити вузли комерційного обліку, оснащення будівлі вузлами комерційного обліку здійснює оператор зовнішніх інженерних мереж.</p> <p>Отже, законодавством не встановлено вимог щодо обов'язкового встановлення вузла комерційного обліку саме оператором зовнішніх інженерних мереж та надано право власнику (співвласнику) будівлі самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного обліку у встановленому законодавством порядку.</p> <p>Положення договорів щодо проведення встановлення лічильника тільки Виконавцем після 100% оплати обмежує споживачів у наданому законодавством праві самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного обліку у встановленому законодавством порядку.</p>
--	--	--

(98) Відділенням також проаналізовано умови договорів, укладених КП «Веселинівський водоканал» протягом 2023 та 2024 років зі споживачами - юридичними особами та фізичними особами-підприємцями про надання послуг з централізованого водопостачання, які є чинними, та встановлено, що вони не відповідають умовам Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про

надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого Постановою № 690 (зі змінами).

- (99) Зокрема, Відділенням досліджені умови діючих договорів, укладених протягом 2023 та 2024 років КП «Веселинівський водоканал» з юридичними особами та фізичними особами-підприємцями, що наведені у Таблиці 3.

Таблиця 3

№ з/п	Дата та № договору	Назва договору	Споживач	Адреса споживача
1	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
2	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
3	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
4	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
5	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
6	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
7	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
8	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
9	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
10	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
11	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)
12	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)

	доступом»)			
13	(«Інформація з обмеженим доступом»)	На послуги водопостачання	(«Інформація з обмеженим доступом»)	(«Інформація з обмеженим доступом»)

(100) За результатом аналізу договорів, інформація про які наведена у Таблиці 3, встановлено невідповідності їх умов положенням Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого Постановою № 690 (зі змінами).

(101) Порівняльний аналіз вищезазначених договорів викладено у Таблиці 4.

Таблиця 4

Умови Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (зі змінами)	Умови договору в редакції КП «Веселинівський водоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
Порядок надання та вимоги до якості послуг П. 4. Виконавець забезпечує постачання послуг безперервно з гарантованим рівнем безпеки та значенням тиску. П. 5. Послуги надаються споживачеві безперервно, крім перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».	Не передбачено	Відсутність у договорах таких положень Типового може призвести до порушення з боку виконавця послуги законодавчо визначеного принципу безперервності її надання, що може мати наслідком безпідставне недоотримання споживачем послуги
П. 8. У разі виникнення аварії на зовнішніх інженерних мережах постачання послуг виконавець проводить аварійно-відновні роботи у строк не більше семи діб з моменту виявлення ним факту аварії або повідомлення споживачем виконавцю про аварію	Не передбачено	Відсутність у договорі визначеного строку проведення виконавцем аварійно – відновлювальних робіт може призвести до затягування виконавцем на власний розсуд встановлених законодавством строків, в які споживач може бути позбавлений можливості вчасного отримання послуги, що може призвести до ущемлення його інтересів
П. 12. У разі виходу з ладу або втрати вузла комерційного обліку послуги до відновлення його роботи або заміни комерційний облік спожитої послуги здійснюється розрахунково відповідно до	Не передбачено	Відсутність у договорах визначення порядку ведення комерційного обліку наданої послуги у відповідності до

<p>Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої наказом Мінрегіону від 22 листопада 2018 р. № 315 (далі - Методика розподілу).</p> <p>П. 13. Початок періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку визначається: за даними електронного архіву в разі отримання з нього інформації щодо дати початку періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку; з дати, наступної за днем останнього періодичного огляду вузла комерційного обліку або зняття його показань в інших випадках.</p> <p>Кінцем періоду виходу з ладу вузла комерційного обліку є день прийняття на абонентський облік відремонтованого або заміненого вузла комерційного обліку.</p> <p>П. 14. Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою визначається з дня, наступного за днем останнього дистанційного отримання показань, або з дня, наступного за днем останнього зняття його показань (в інших випадках).</p> <p>Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його втратою є дата прийняття на абонентський облік вузла комерційного обліку, встановленого на заміну втраченого.</p> <p>П. 15. На час відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, комерційний облік ведеться розрахунково відповідно до Методики розподілу.</p> <p>Початок періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, визначається з дати, наступної за днем розпломбування вузла комерційного обліку.</p> <p>Кінцем періоду відсутності вузла комерційного обліку у зв'язку з його ремонтом, перевіркою засобу вимірювальної техніки, який є складовою частиною вузла обліку, є день прийняття на абонентський облік</p>		<p>Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої Мінрегіоном, у зв'язку з відсутністю можливості використання даних вузла комерційного обліку спожитої послуги, може призвести до нарахування виконавцем необґрунтованої плати за надану послугу та, відповідно, додаткових фінансових витрат споживачів</p> <p>Відсутність у договорах механізму визначення періодів початку та закінчення виходу з ладу вузла комерційного обліку, його відсутності, у зв'язку з його втратою, ремонтом, перевіркою може призвести до нарахування виконавцем збільшеної плати за надану послугу та, відповідно, додаткових фінансових витрат споживачів</p>
<p>П. 16. Зняття показань засобів вимірювальної техніки вузла (вузлів) комерційного обліку виконавцем</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність таких умов договору може призвести до неправомірного</p>

<p>щомісяця ___ числа з ___ до ___ години в присутності споживача (його представника), крім випадків, коли зняття таких показань здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного зняття показань або _____.</p> <p>(зазначити інший спосіб)</p>		<p>нарахування плати за фактично не спожитий обсяг послуги</p>
<p>П. 17. У разі відсутності інформації про показання вузла (вузлів) комерційного обліку та/або недопущення споживачем виконавця до вузла (вузлів) комерційного обліку для зняття показань для визначення обсягу послуги, спожитої в будівлі, приймається середньодобове споживання послуг в будівлі протягом попередніх 12 місяців, а у разі відсутності такої інформації - за фактичний час споживання, але не менше 15 днів.</p> <p>Після відновлення надання показань вузлів комерційного обліку виконавець зобов'язаний провести перерахунок із споживачем.</p> <p>Перерахунок із споживачем проводиться у тому розрахунковому періоді, в якому отримано у встановленому порядку інформацію про невідповідність обсягу спожитих послуг, але не більше ніж за 12 розрахункових періодів.</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах таких умов Типового договору позбавляє споживача права бути обізнаним щодо встановленого законодавством порядку визначення обсягу послуги, спожитої у будинку, у разі відсутності інформації про показання вузла (вузлів) комерційного обліку та/або недопущення споживачем виконавця до вузла (вузлів) комерційного обліку для зняття показань для визначення обсягу послуги, спожитої у будинку, що може призвести, у разі настання таких випадків, до додаткових фінансових витрат споживачів саме з вини споживача, а не виконавця</p>
<p>Ціна та порядок оплати послуги, порядок та умови внесення змін до договору</p> <p>П. 19. Споживач вносить однією сумою плату виконавцю за послуги, що розраховується виходячи з розміру затверджених тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та обсягу спожитих послуг, визначеного відповідно до Правил надання послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 5 липня 2019 р. № 690 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 63, ст. 2194), - в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2022 р. № 85, та Методики розподілу.</p> <p>У разі коли споживач є власником (користувачем) приміщення у будівлі, а розподіл спожитих послуг здійснюється</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорі положень Типового договору щодо складових плати за послугу та інформації про нормативно-правові акти, на підставі яких розраховується плата за послугу, позбавляє споживача права бути обізнаним щодо цих складових, може призвести до нарахування необґрунтованої плати за надання послуги, додаткових фінансових витрат споживачів та призвести до порушення права споживача на внесення плати виконавцю за послугу,</p>

<p>виконавцем, такому споживачу нараховується плата за абонентське обслуговування в розмірі, визначеному виконавцем, але не вище граничного розміру, визначеного Кабінетом Міністрів України, інформація про яку розміщується на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або веб-сайті виконавця _____.</p> <p>(посилання на веб-сторінку)</p>		<p>розраховану згідно з діючим законодавством</p>
<p>П. 20. У разі прийняття уповноваженим органом рішення про зміну цін/тарифів на послугу з централізованого водопостачання та/або на послугу з централізованого водовідведення виконавець у строк, що не перевищує 15 днів з дати введення її у дію, повідомляє про це споживачу з посиланням на рішення відповідного органу.</p> <p>У разі зміни зазначених тарифів протягом строку дії цього договору новий розмір тарифів застосовується з моменту його введення в дію без внесення сторонами додаткових змін до цього договору. Виконавець зобов'язаний забезпечити їх оприлюднення на офіційному веб-сайті</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність законодавчо встановлених строків повідомлення споживача про зміну тарифів на послугу позбавляє його права бути обізнаним щодо всіх змін тарифів на послугу, та може призвести до неправомірного нарахування споживачу плати за надану послугу</p>
<p>П. 21. Розрахунковим періодом для оплати обсягу спожитих послуг є календарний місяць.</p> <p>П. 23. Споживач здійснює оплату за цим договором щомісяця не пізніше останнього числа місяця, що є розрахунковим періодом.</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах умов Типового договору щодо встановленого законодавством строку оплати за послугу може призвести до можливості неправомірного нарахування виконавцем послуг пені за її оплату не у встановлений у договорах строк та, відповідно, до додаткових фінансових витрат споживачів</p>
<p>П. 22. Виконавець формує та надає споживачу рахунок на оплату спожитих послуг не пізніше ніж за десять днів до граничного строку внесення плати за спожиту послугу.</p> <p>Рахунок надається на паперовому носії. На вимогу або за згодою споживача рахунок може надаватися в електронній формі, у тому числі за допомогою доступу до електронних систем обліку розрахунків споживачів.</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Відсутність у договорах умов щодо отримання рахунків на оплату за надану послугу у встановлений законодавством строк порушує права споживачів на ознайомлення зі всіма складовими плати за надану послугу та може призвести до неправомірного її нарахування, а відтак до додаткових фінансових</p>

		витрат споживачів
<p>П. 26. Плата за послугу не нараховується за час перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.</p>	Не передбачено	Відсутність у договорах такої умови може призвести до ущемлення інтересів споживача в частині неправомірного нарахування додаткової плати за надану послугу, без врахування часу законодавчо визначених перерв
<p>Права і обов’язки сторін</p> <p>П. 27. Споживач має право:</p> <p>2) без додаткової оплати одержувати від виконавця інформацію про ціни/тарифи, загальну вартість місячного платежу, структуру цін/тарифів, порядок оплати, норми споживання та порядок надання послуг, а також про їх споживчі властивості;</p> <p>3) на відшкодування збитків, завданих його майну, шкоди, заподіяної його життю або здоров’ю внаслідок неналежного надання або ненадання послуг та незаконного проникнення в належне йому житло (інший об’єкт нерухомого майна);</p> <p>4) на усунення протягом строку, встановленого договором або законодавством, виявлених недоліків у наданні послуг;</p> <p>5) на зменшення у встановленому законодавством порядку розміру плати за послуги у разі їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості;</p> <p>6) отримувати від виконавця штраф у розмірі, визначеному договором, за перевищення нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт;</p> <p>8) складати та підписувати акти-претензії у зв’язку з порушенням порядку надання послуг, зміною їх споживчих властивостей та перевищенням строків проведення аварійно-відновних робіт;</p> <p>9) без додаткової оплати отримувати інформацію про проведені виконавцем нарахування (з розподілом за періодами та видами нарахувань) та отримані від споживача платежі;</p> <p>10) розірвання договору про надання послуг за умови попередження про це виконавця не менш як за два місяці до дати розірвання договору та допуску виконавця для здійснення технічного</p>	Не передбачено	Відсутність у договорах таких законодавчо встановлених прав споживача послуги може призвести до звуження кола прав споживачів та обмеження способів захисту їх порушених прав з боку виконавця послуги

<p>припинення надання послуг; 11) отримувати без додаткової оплати від виконавця детальний розрахунок обсягу спожитих послуг між споживачами багатоквартирного будинку (для власників (користувачів) приміщення у будівлі); 12) звертатися до суду в разі порушення виконавцем умов договору</p>		
<p>П. 30. Виконавець зобов'язаний:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) надавати споживачу послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення відповідно до умов договору; 2) вживати заходів до забезпечення питною водою у разі порушення функціонування систем централізованого водопостачання та водовідведення (аварійні ситуації); 3) вирішувати питання, пов'язані з порушенням функціонування систем централізованого водопостачання та водовідведення (аварійні ситуації), відповідно до плану оперативних дій із забезпечення споживачів питною водою у відповідному населеному пункті (районі); 4) відшкодувати збитки, завдані споживачу внаслідок порушення вимог законодавства у сфері питної води, питного водопостачання та централізованого водовідведення, що сталося з його вини; 5) забезпечувати своєчасність надання, безперервність і відповідну якість послуг згідно із законодавством та умовами договору, зокрема шляхом створення системи управління якістю відповідно до національних або міжнародних стандартів; 6) без додаткової оплати надавати споживачу в установленому законодавством порядку необхідну інформацію про ціни/тарифи, загальну вартість місячного платежу, структуру цін/тарифів, норми споживання, порядок надання послуг, їх споживчі властивості, а також іншу інформацію, передбачену законодавством; 7) у міжопалювальний період проводити підготовку об'єктів житлово-комунального господарства до експлуатації в осінньо-зимовий період; 8) розглядати у визначений законодавством строк претензії та скарги споживача і проводити відповідні перерахунки розміру плати за послуги в разі їх ненадання, надання не в повному 	Не передбачено	Відсутність у договорах таких законодавчо встановлених зобов'язань виконавця може призвести до зменшення обсягів зобов'язань виконавця та обмеження прав споживачів, що впливають із таких зобов'язань виконавця; зменшення способів захисту їх порушених прав з боку виконавця; позбавлення споживача, у передбачених законодавством випадках, прав на відшкодування завданих збитків

<p>обсязі, несвоєчасно або неналежної якості, а також в інших випадках, визначених договором;</p> <p>9) вживати заходів до ліквідації аварій, усунення порушень якості послуг, що сталися з вини виконавця або на об'єктах, що забезпечують надання послуг та перебувають у його власності (користуванні), у строк, встановлений договором, але не більше семи діб;</p> <p>10) виплачувати споживачу штраф за перевищення встановлених строків проведення аварійно-відновних робіт на об'єктах, що забезпечують надання послуг та перебувають у його власності (користуванні), у розмірі, визначеному договором;</p> <p>11) своєчасно реагувати на виклики споживача, підписувати акти-претензії, вести облік вимог (претензій) споживача у зв'язку з порушенням порядку надання послуг;</p> <p>12) своєчасно та за власний рахунок проводити роботи з усунення виявлених неполадок, пов'язаних з наданням послуг, що виникли з його вини;</p> <p>13) інформувати споживачів про намір зміни цін/тарифів на послуги відповідно до законодавства;</p> <p>14) відшкодувати збитки, завдані майну, шкоду, заподіяну життю або здоров'ю споживача внаслідок неналежного надання або ненадання послуги та незаконного проникнення в належну йому будівлю (приміщення у будівлі);</p> <p>15) контролювати дотримання установлених міжповірочних інтервалів для засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузлів комерційного обліку;</p> <p>16) прибути на виклик споживача для перевірки якості надання послуги у строк не пізніше ніж протягом однієї доби з моменту отримання відповідного повідомлення споживача;</p> <p>17) самостійно протягом місяця, що настає за розрахунковим періодом, здійснювати перерахунок вартості послуг за весь період їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості відповідно до порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України, а також сплачувати споживачеві неустойку (штраф) у розмірі 0,01 відсотка середньодобової вартості споживання</p>		
---	--	--

<p>послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначеної за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менш як 12 - за фактичний час споживання послуг), за кожен день ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі або неналежної якості (за виключенням нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт або періоду, протягом якого відбувалися ліквідація або усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням послуг, що виникли з вини споживача).</p>		
<p>Відповідальність сторін за порушення умов договору</p> <p>П. 31. Сторони несуть відповідальність за невиконання умов цього договору відповідно до цього договору або закону.</p> <p>П. 32. У разі несвоєчасного здійснення платежів споживач зобов'язаний сплатити пеню в розмірі _____ гривень, але не більше 0,01 відсотка суми боргу за кожний день прострочення. Загальний розмір сплаченої пені не може перевищувати 100 відсотків загальної суми боргу.</p> <p>Нарахування пені починається з першого робочого дня, що настає за останнім днем граничного строку внесення плати за послугу.</p> <p>П. 33. У разі ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі або неналежної якості виконавець зобов'язаний самостійно протягом місяця, що настає за розрахунковим періодом, здійснити перерахунок вартості послуг за весь період їх ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості відповідно до порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України, а також сплатити споживачу неустойку (штраф) у розмірі 0,01 відсотка вартості середньодобового споживання послуги, визначеної за попередні 12 місяців (якщо попередніх місяців нараховується менш як 12 - за фактичний час споживання послуги, але не менше 15 днів), за кожен день ненадання послуг, надання їх не в повному обсязі або неналежної якості (крім нормативних строків проведення аварійно-відновних робіт або періоду, протягом якого відбувалися ліквідація або усунення виявлених неполадок,</p>	<p>П. 2. Права і обов'язки Постачальника</p> <p>П.п. 2.4. Споживач оплачує самостійно пред'явлені рахунки в 10-ти дений термін із дня одержання рахунку. У випадку несплати в зазначений термін до Споживача застосовується штрафні санкції 0,5% від загальної суми за кожний прострочений день.</p>	<p>Умова договорів щодо застосування виконавцем до споживача штрафних санкцій за несвоєчасне внесення плати за спожиту послугу у непередбаченому законодавством (завищеному) розмірі може призвести до необґрунтованих нарахувань, та, відповідно, до додаткових фінансових витрат споживача.</p> <p>Відсутність у договорах положень Типового договору щодо розміру неустойки (штрафу), яка сплачується виконавцем у разі ненадання послуги, надання не в повному обсязі або неналежної якості позбавляє споживача права бути повною мірою обізнаним із встановленими законодавством видами відповідальності за порушення умов договору, що може призвести до зменшення обсягів відповідальності для виконавця; недоотримання споживачем коштів у разі ненадання послуги,</p>

пов'язаних з отриманням послуг, що виникли з вини споживача).		надання її не в повному обсязі або неналежної якості
<p>П. 34. Виконавець має право обмежити (припинити) надання послуг споживачу в разі непогашення в повному обсязі заборгованості за спожиті послуги протягом 30 днів з дня отримання споживачем попередження від виконавця. Попередження надсилається споживачу рекомендованим листом (з повідомленням про вручення) та за допомогою електронних систем розрахунків споживача (за наявності) або _____.</p> <p style="text-align: center;">(зазначити спосіб)</p> <p>П. 35. Обмеження (припинення) надання послуги здійснюється виконавцем відповідно до частини четвертої статті 26 Закону України “Про житлово-комунальні послуги”.</p> <p>П. 36. Постачання послуг у разі їх обмеження (припинення) відновлюється в повному обсязі протягом наступного дня з дати повного погашення заборгованості за фактично спожиті послуги чи з дати укладення угоди про реструктуризацію такої заборгованості. Витрати виконавця, пов'язані з відновленням надання послуг споживачу, підлягають відшкодуванню за рахунок споживача відповідно до кошторису витрат на відновлення надання послуг, складеного виконавцем.</p>	<p>П. 2. Права і обов'язки Постачальника</p> <p>П.п. 2.4. При несплаті за воду більше 1 місяця Постачальник вправі припинити подачі води Споживачу.</p>	<p>Відсутність таких положень Типового договору позбавляє споживача права бути обізнаним із встановленими законодавством вимогами щодо обмеження (припинення) надання послуги споживачу, способів та строку надіслання споживачу попередження від виконавця та строку, протягом якого після отримання споживачем такого попередження здійснюється виконавцем обмеження (припинення) надання послуги, що може мати наслідком позбавлення можливості споживача скористатись 30 – денним строком для погашення заборгованості та отримувати послугу без її припинення чи обмеження, а також надає можливість виконавцю послуги обмежувати (припиняти) надання послуги раніше від встановленого законодавством строку.</p> <p>Відсутність у зазначених договорах умов Типового договору щодо строку відновлення обмеження (припинення) послуги у разі укладення угоди про реструктуризацію заборгованості може надавати можливість виконавцю послуги затримувати відновлення послуги споживачу.</p>

(102) Аналогічні договори про надання послуги з централізованого водопостачання укладені КП «Веселинівський водоканал» протягом 2023 та 2024 років зі споживачами на

території інших населених пунктів, у межах яких Підприємство надає зазначену послугу.

- (103) Укладення КП «Веселинівський водоканал» у 2023-2024 роках та у 2025 році зі споживачами договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, що є діючими, які не відповідають умовам Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого Постановою № 690 (зі змінами), звужує коло прав споживачів та власної відповідальності виконавця послуги за порушення умов цих договорів.
- (104) Таке звуження прав споживача та обов'язків виконавця послуги може ускладнити споживачу доведення факту порушення виконавцем порядку надання послуги та може ускладнити отримання споживачем від виконавця перерахунку вартості послуги за весь період її ненадання, надання не в повному обсязі або неналежної якості.
- (105) Відповідно до положень статті 179 Господарського кодексу України, яка визначає загальні умови укладання договорів, що породжують господарські зобов'язання, Кабінет Міністрів України, уповноважені ним або законом органи виконавчої влади, державні органи та органи державної влади можуть рекомендувати суб'єктам господарювання орієнтовні умови господарських договорів (примірні договори), а у визначених законом випадках - затверджувати типові договори. При укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі, зокрема типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим державним органом або органом державної влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови.
- (106) Статтею 184 Господарського кодексу України, регламентовано, зокрема, що укладення господарських договорів на основі типових договорів повинно здійснюватися з додержанням умов, передбачених статтею 179 цього Кодексу, не інакше як шляхом викладення договору у вигляді єдиного документа та відповідно до правил, встановлених нормативно-правовими актами щодо застосування типового договору.
- (107) З огляду на зазначене, КП «Веселинівський водоканал» повинно було укласти договори зі споживачами про надання послуги з централізованого водопостачання відповідно до типового договору, не відступаючи від його змісту, тобто не зменшуючи обсягів прав споживача та власної відповідальності за порушення умов цих договорів.
- (108) Дії КП «Веселинівський водоканал», які полягають в укладенні у 2023-2024 роках та у 2025 році зі споживачами договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, що є діючими, які не відповідають умовам Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого Постановою № 690 (зі змінами), можуть призвести до ущемлення прав та інтересів споживачів.

7. Антиконтурентні наслідки дій КП «Веселинівський водоканал»

- (109) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополюючим (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополююче (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (110) Унаслідок укладення КП «Веселинівський водоканал» у 2023-2024 роках та у 2025 році зі споживачами договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, що

- є діючими, які не відповідають умовам типового договору, зменшилися обсяги прав споживачів та власної відповідальності виконавця послуги за порушення умов договору, що може призвести до порушення прав та ущемлення інтересів споживачів.
- (111) Така поведінка КП «Веселинівський водоканал» є можливою лише внаслідок відсутності вибору для споживачів інших виконавців послуги з централізованого водопостачання.
- (112) З огляду на зазначене, завдяки ринковій владі КП «Веселинівський водоканал» має можливість нав'язувати споживачам умови договорів, які не передбачені нормами чинного законодавства, для можливості отримання послуги з централізованого водопостачання, що може мати наслідком обмеження прав та ущемлення інтересів споживачів послуги.
- (113) Така поведінка притаманна саме монопольному утворенню, оскільки у взаємовідносинах із суб'єктом господарювання, що має монополю владу, споживачі його послуги знаходяться з ним у нерівних умовах, змушені погоджуватись на всі вимоги та умови для можливості отримання послуги та фактично позбавлені захисту своїх прав та законних інтересів.

8. Неможливість вчинення КП «Веселинівський водоканал» дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (114) Наявність у суб'єкта господарювання монопольного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умови, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.
- (115) Дії КП «Веселинівський водоканал» щодо укладення у 2023-2024 роках та у 2025 році зі споживачами договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, що є діючими, які не відповідають умовам типового договору, були б неможливими за умови існування значної конкуренції на ринку послуги з централізованого водопостачання, оскільки КП «Веселинівський водоканал», відчуваючи конкурентний тиск, прагнуло б задля утримання споживачів надавати послугу на умовах більш вигідних за умови конкурентів (зокрема на умовах, що відповідають законодавству), а споживачі мали б можливість обирати між кількома надавачами послуги, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого надавача такої послуги. Відповідно, підприємство у такому випадку могло б істотно втратити свою ринкову частку та, як наслідок, прибуток від своєї діяльності.

9. Висновки

- (116) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (117) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем відповідно до пункту 2 статті 50 цього Закону визнається порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (118) Враховуючи, що КП «Веселинівський водоканал» протягом 2023 - 2024 років та січня – травня 2025 року на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах селища Веселинове, сіл Луб'янка, Нововоскресенка, Поріччя, Кремівівка Вознесенського району Миколаївської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються

(експлуатуються) КП «Веселинівський водоканал», має ознаки монопольного (домінуючого) на цьому ринку, дії КП «Веселинівський водоканал», які полягають в укладенні у 2023-2024 роках та у 2025 році зі споживачами договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, що є діючими, які не відповідають умовам Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (зі змінами), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з централізованого водопостачання.

- (119) Згідно з частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтю 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 із змінами, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Комунальному підприємству «Веселинівський водоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи (*«Інформація з обмеженим доступом»*)) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, викладені у цих рекомендаціях, зокрема шляхом:

- укладення із споживачами договорів про надання послуги з централізованого водопостачання у відповідності до вимог чинної редакції типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (зі змінами);

- інформування споживачів, з якими укладено договори про надання послуги з централізованого водопостачання, умови яких не відповідають типовим договорам, про можливість переукладання та/або внесення змін у відповідності до типових договорів.

Зазначаємо, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень цих рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України не розпочинатиме провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **упродовж двох місяців з дня їх отримання** з наданням документів, підтверджуючих виконання рекомендацій.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО